विकिस्रोतः

ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/ഉത്തരഭാഗഃ/അധ്യായഃ 4 ബ്രഹ്മാണ്ഡവർത്തം

ഋഷയ ഊചുഃ
ശ്രുതം സുമഹദാഖ്യാനം ഭവതാ പരികീർത്തിതമ് .
പ്രജാനാം മനുഭിഃ സാർദ്ധം ദേവാനാമൃഷിഭിഃ സഹ .. 3,4.1 ..

പിതൃഗന്ധർവഭൂതാനാം പിശാചോരഗരക്ഷസാമ് .
ദൈത്യാനാം ദാനവാനാം ച യക്ഷാണാമേവ പക്ഷിണാമ് .. 3,4.2 ..

അത്യദ്ഭുതാനി കർമാണി വിവിധാ ധർമനിശ്ചയാഃ .
വിചിത്രാശ്ച കഥായോഗാ ജന്മ ചാഗ്ര്യമനുത്തമമ് .. 3,4.3 ..

തത്കഥ്യമാനമസ്മാകം ഭവതാ ശ്ലക്ഷ്ണയാ ഗിരാ .
മനഃ കർണസുഖം സൗതേ പ്രീണാത്യമൃതസന്നിഭമ് .. 3,4.4 ..

ഏവമാരാധ്യ തേ സൂതം സത്കൃത്യ ച മഹർഷയഃ .
പപ്രച്ഛുഃ സത്രിണഃ സർവേ പുനഃ സർഗപ്രവർത്തനമ് .. 3,4.5 ..

കഥം സുത മഹാപ്രാജ്ഞ പുനഃ സർഗഃ പ്രപത്സ്യതേ .
ബന്ധേഷു സംപ്രലീനേഷു ഗുണസാമ്യേ തമോമയേ .. 3,4.6 ..

വികാരേഷ്വവിസൃഷ്ടേഷു ഹ്യവ്യക്തേ ചാത്മനി സ്ഥിതേ .
അപ്രവൃത്തേ ബ്രഹ്മണാ തു സഹസാ യോജ്യഗൈസ്തദാ .. 3,4.7 ..

കഥം പ്രപത്സ്യതേ സർഗസ്തന്നഃ പ്രബ്രൂഹി പൃച്ഛതാമ് .
ഏവമുക്തസ്തതഃ സൂതസ്തദാസൗ ലോമഹർഷണഃ .. 3,4.8 ..

വ്യാഖ്യാതുമുപചക്രാമ പുനഃ സർഗപ്രവർത്തനമ് .
അത്ര വോ വർത്തയിഷ്യാമി യഥാ സർഗഃ പ്രപത്സ്യതേ .. 3,4.9 ..

പൂർവവത്സ തു വിജ്ഞേയഃ സമാസാത്തന്നിബോധത .
ദൃഷ്ടേനൈവാനുമേയം ച തർകം വക്ഷ്യാമി യുക്തിതഃ .. 3,4.10 ..

യസ്മാദ്വാചോ നിവർത്തന്തേ ത്വപ്രാപ്യ മനസാ സഹ .

ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/ഉത്തരഭാഗഃ

1. അധ്യായഃ 1
2. അധ്യായഃ 2
3. അധ്യായഃ 3
4. അധ്യായഃ 4
5. അധ്യായഃ 5
6. അധ്യായഃ 6
7. അധ്യായഃ 7
8. അധ്യായഃ 8
9. അധ്യായഃ 9
10. അധ്യായഃ 10
11. അധ്യായഃ 11
12. അധ്യായഃ 12
13. അധ്യായഃ 13
14. അധ്യായഃ 14
15. അധ്യായഃ 15
16. അധ്യായഃ 16
17. അധ്യായഃ 17
18. അധ്യായഃ 18
19. അധ്യായഃ 19
20. അധ്യായഃ 20
21. അധ്യായഃ 21
22. അധ്യായഃ 22
23. അധ്യായഃ 23
24. അധ്യായഃ 24
25. അധ്യായഃ 25

അവ്യക്ത വത്പരോക്ഷത്വാദ്ഗഹനം തദ്ദുരാസദമ് .. 3,4.11 ..

വികാരൈഃ പ്രതിസംസൃഷ്ടോ ഗുണഃ സാമ്യേന വർത്തതേ .
പ്രധാനം പുരുഷാണാം ച സാധർമ്യേണൈവ തിഷ്ഠതി .. 3,4.12 ..

ധർമാധർമൗ പ്രലീയേതേ ഹ്യവ്യക്തേ പ്രാണിനാം സദാ .
സത്ത്വമാത്രാത്മകോ ധർമോ ഗുണേ സത്ത്വേ പ്രതിഷ്ഠിതഃ .. 3,4.13 ..

തമോമാത്രാത്മകോ ധർമോ ഗുണേ തമസി തിഷ്ഠതി .
അവിഭാഗേന താവേതൗ ഗുണസാമ്യേ സ്ഥിതാവുഭൗ .. 3,4.14 ..

സർവം കാര്യം ബുദ്ധിപൂർവം പ്രധാനസ്യ പ്രപത്സ്യതേ .
ബുദ്ധിപൂർവം ക്ഷേത്രജ്ഞ അധിഷ്ഠാസ്യതി താൻഗുണാൻ .. 3,4.15 ..

ഏവം താനഭിമാനേന പ്രപത്സ്യതി പുനസ്തദാ .
യദാ പ്രവർത്തിതവ്യം തു ക്ഷേത്രക്ഷേത്രജ്ഞയോർദ്വയോഃ .. 3,4.16 ..

ഭോജ്യഭോക്തൃത്വസംബന്ധാഃ പ്രപത്സ്യന്തേ ച താവുഭൗ .
തസ്മാദക്ഷരമവ്യക്തം സാമ്യേ സ്ഥിത്വാ ഗുണാത്മകമ് .. 3,4.17 ..

ക്ഷേത്രജ്ഞാധിഷ്ഠിതം തത്ര വൈഷമ്യം ഭജതേ തു തത് .
തതഃ പ്രപത്സ്യതേ വ്യക്തം ക്ഷേത്രക്ഷേത്രജ്ഞയോർദ്വയോഃ .. 3,4.18 ..

ക്ഷേത്രജ്ഞാധിഷ്ഠിതം സത്ത്വം വികാരം ജനയിഷ്യതി .
മഹദാദ്യം വിശേഷാന്തം ചതുർവിംശഗുണാത്മകമ് .. 3,4.19 ..

ക്ഷേത്രജ്ഞസ്യ പ്രധാനസ്യ പുരുഷസ്യ പ്രവർത്സ്യതഃ .
ആദിദേവഃ പ്രധാനസ്യാനുഗ്രഹായ പ്രജക്ഷതേ .. 3,4.20 ..

അനാദ്യൗ വരമുത്പാദൗ ഉഭൗ സൂക്ഷ്മൗ തു തൗ സ്മൃതൗ .
അനാദിസംയോഗയുതൗ സർവം ക്ഷേത്രജ്ഞമേവ ച .. 3,4.21 ..

അബുദ്ധിപൂർവകം യുക്തമാശക്തൗ തു വരൗ തദാ .
അപ്രത്യയമമോഘം ച സ്ഥിതാവുദകമത്സ്യവത് .. 3,4.22 ..

പ്രവൃത്തപൂർവൗ തൗ പൂർവം പുനഃ സർവം പ്രപത്സ്യതേ .
അജ്ഞാ ഗുണൈഃ പ്രവർത്തന്തേ രജഃസത്ത്വതമോഽഭിധൈഃ .. 3,4.23 ..

പ്രവൃത്തികാലേ രജസാഭിപന്നോ മഹത്ത്വഭൂതാദിവിശേഷതാം ച .
വിശേഷതാം ചേന്ദ്രിയതാം ച യാതി ഗുണാവസാനൗഷധിഭിർമനുഷ്യഃ .. 3,4.24 ..

സത്യാഭിധ്യായിനസ്തസ്യ ധ്യായിനഃ സന്നിമിത്തകമ് .

26. അധ്യായഃ 26
27. അധ്യായഃ 27
28. അധ്യായഃ 28
29. അധ്യായഃ 29
30. അധ്യായഃ 30
31. അധ്യായഃ 31
32. അധ്യായഃ 32
33. അധ്യായഃ 33
34. അധ്യായഃ 34
35. അധ്യായഃ 35
36. അധ്യായഃ 36
37. അധ്യായഃ 37
38. അധ്യായഃ 38
39. അധ്യായഃ 39
40. അധ്യായഃ 40
41. അധ്യായഃ 41
42. അധ്യായഃ 42
43. അധ്യായഃ 43
44. അധ്യായഃ 44

രജഃ സത്ത്വതമോവ്യക്തൌ വിധർമാണഃ പരസ്പരമ് .. 3,4.25 ..

ആദ്യന്തം വൈ പ്രവത്സ്യന്തേ ക്ഷേത്രമജ്ഞാമ്വു സർവശഃ .
സംസിദ്ധകാര്യകരണാ ഉത്പദ്യന്തേ്ഽഭിമാനിനഃ .. 3,4.26 ..

സർവേ സത്ത്വാഃ പ്രപദ്യന്തേ ഹ്യവ്യക്താത്പൂർവമേവ ച .
പ്രാക്സൃതൗ യേ ത്വസുവഹാഃ സാധകാശ്ചാപ്യസാധകാഃ .. 3,4.27 ..

അസംശാന്താസ്തു തേ സർവേ സ്ഥാനപ്രകരണൈഃ സഹ .
കാര്യാണി പ്രതിപത്സ്യന്തേ ഉത്പത്സ്യന്തേ പുനഃ പുനഃ .. 3,4.28 ..

ഗുണമാത്രാത്മകാവേവ ധർമാധർമൗം പരസ്പരമ് .
ആരപ്സംതേ ഹി ചാന്യോന്യം വരേണാനുഗ്രഹേണ വാ .. 3,4.29 ..

ശർവസ്തുല്യപ്രസൃഷ്ട്യർഥ സർഗാദൗ യാതി വിക്രിയാമ് .
ഗുണാസ്തം പ്രതിധീയന്തേ തസ്മാത്തത്തസ്യ രോചതേ .. 3,4.30 ..

ഗുണാസ്തേ യാനി കർമാണി പ്രാക്സൃഷ്ട്യാം പ്രതിപേദിരേ .
താന്യേവ പ്രതിപദ്യന്തേ സൃജ്യമാനാഃ പുനഃ പുനഃ .. 3,4.31 ..

ഹിംസ്രാഹിംസ്രേ മൃദുകൂരേ ധർമാധർമാവൃതാനൃതേ .
തദ്ഭാവിതാഃ പ്രപദ്യന്തേ തസ്മാത്തത്തസ്യ രോചതേ .. 3,4.32 ..

മഹാഭൂതേഷു നാനാത്വമിന്ദ്രിയാർഥേഷു മൂർത്തിഷു .
വിപ്രയോഗശ്ച ഭൂതാനാം ഗുണേഭ്യഃ സംപ്രവർത്തതേ .. 3,4.33 ..

ഇത്യേഷ വോ മയാ ഖ്യാതഃ പുനഃ സർഗഃ സമാസതഃ .
സമാസാദേവ വക്ഷ്യാമി ബ്രഹ്മണോ്ഽഥ സമുദ്ഭവമ് .. 3,4.34 ..

അവ്യക്താത്കാരണാത്തസ്മാന്നിത്യാത്സദസദാത്മകാത് .
പ്രധാനപുരുഷാഭ്യാം തു ജായതേ ച മഹേശ്വരഃ .. 3,4.35 ..

സ പുനഃ സംഭാവയിതാ ജായതേ ബ്രഹ്മസംജ്ഞിതഃ .
സൃജതേ സ പുനർലോകാനഭിമാന ഗുണാത്മകാൻ .. 3,4.36 ..

അഹങ്കാരസ്തു മഹതസ്തസ്മാദ്ഭൂതാനി ചാത്മനഃ .
യുഗപത്സംപ്രവർത്തന്തേ ഭൂതാന്യേവേന്ദ്രിയാണി ച .. 3,4.37 ..

ഭൂതഭേദാശ്ച ഭൂതേഭ്യ ഇതി സർഗഃ പ്രവർത്തതേ .
വിസ്തരാവയവസ്തേഷാം യഥാപ്രജ്ഞം യഥാശ്രുതമ് .
കീർത്ത്യതോ വോ യഥാപൂർവം തഥൈവാപ്യുപധാര്യതാമ് .. 3,4.38 ..

ഏതച്ഛ്രുത്വാ നൈമിഷേയാ സ്തദാനീം ലോകോത്പത്തിം സുസ്ഥിതിം ചാപ്യയം ച .
തസ്മിൻസത്രേ്ഽവഭൃഥം പ്രാപ്യ ശുദ്ധാഃ പുണ്യം ലോകമൃഷയഃ പ്രാപ്നുവന്തി .. 3,4.39 ..

യഥാ യൂയം വിധിനാ ദേവാതാദീ്നിഷ്ട്വാ ചൈവാവഭൃഥം പ്രാപ്യ ശുദ്ധാഃ .
ത്യക്ത്വാ ദേഹാനായുഷോഽന്തേ കൃതാർഥാഃ പുണ്യം ലോകം പ്രാപ്യ മോദധ്വമേവമ് .. 3,4.40 ..

ഏതേ തേ നൈമിഷേയാ വൈ ദൃഷ്ട്വാ സ്പൃഷ്ട്വാ ച വൈ തദാ .
ജഗ്മുശ്ചാവഭൃഥസ്നാതാഃ സ്വർഗം സർവേ തു സത്രിണഃ .. 3,4.41 ..

വിപ്രാസ്തഥാ യൂയമപി ഇഷ്ടാ ബഹുവിധൈർമഖൈഃ .
ആയുഷോഽന്തേ തതഃ സ്വർഗം ഗന്താരഃ സ്ഥ ദ്വിജോത്തമാഃ .. 3,4.42 ..

പ്രക്രിയാ പ്രഥമഃ പാദഃ കഥായാസ്തു പരിഗ്രഹഃ .
അനുഷങ്ഗ ഉപോദ്ധാത ഉപസംഹാര ഏവ ച .. 3,4.43 ..

ഏവമേവ ചതുഃപാദം പുരാണം ലോകസമ്മതമ് .
ഉവാച ഭാഗവാൻസക്ഷാദ്വായുലോകഹിതേ രതഃ .. 3,4.44 ..

നൈമിഷേ സത്രമാ സാദ്യ മുനിഭ്യോ മുനിസത്തമ .
തത്പ്രസാദം ച സംസിദ്ധം ഭൂതോത്പത്തിലയാന്വിതമ് .. 3,4.45 ..

പ്രാധാനികീമിമാം സൃഷ്ടിം തഥൈവേശ്വരകാരിതാമ് .
സമ്യഗ്വിദിത്വാ മേധാവീ ന മോഹമധിഗച്ഛതി .. 3,4.46 ..

ഇദം യോ ബ്രാഹ്മണോ വിദ്വാനിതിഹാസം പുരാതനമ് .
ശൃണുയാച്ഛ്രാവയേദ്വാപി തഥാധ്യാപയതേഽപി ച .. 3,4.47 ..

സ്ഥാനേഷു സ മഹേന്ദ്രസ്യ മോദതേ ശാശ്വതീഃ സമാഃ .
ബ്രഹ്മസായുജ്യഗോ ഭൂത്വാ ബ്രഹ്മണാ സഹ മോദതേ .. 3,4.48 ..

തേഷാം കീർതിമതാം കീർതിം പ്രജേശാനാം മഹാത്മനാമ് .
പ്രഥയൻപൃഥിവീശാനാം ബ്രഹ്മഭൂയായ ഗച്ഛതി .. 3,4.49 ..

ധന്യം യശസ്യമായുഷ്യം പുണ്യം വേദൈശ്ച സംമിതമ് .
കൃഷ്ണദ്വൈപായനേനോക്തം പുരാണ ബ്രഹ്മവാദിനാ .. 3,4.50 ..

മന്വന്തരേശ്വരാണാം ച യഃ കീർതിം പ്രഥയേദിമാമ് .
ദേവതാനാമൃഷീണാം ച ഭൂരിദ്രവിമതേജസാമ് .. 3,4.51 ..

സ സർവൈർമുച്യതേ പാപൈഃ പുണ്യം ച മഹദാപ്നുയാത് .
യശ്ചേദം ശ്രാവയേദ്വിദ്വാൻസദാ പർവണി പർവണി .. 3,4.52 ..

ധൂതപാപ്മാ ജിതസ്വർഗോ ബ്രഹ്മഭൂയായ കല്പതേ .
യശ്ചേദം ശ്രാവയേച്ഛ്രാദ്ധേ ബ്രാഹ്മണാൻ പാദമന്തതഃ .. 3,4.53 ..

അക്ഷേയം സർവകാമീയം പിതൄംസ്തച്ഛോപതിഷ്ഠതേ .
യസ്മാത്പുരാ ഹ്യണന്തീദം പുരാണം തേന ചോച്യതേ .. 3,4.54 ..

നിരുക്തമസ്യ യോ വേദ സർവപാപൈഃ പ്രമുച്യതേ .
തഥൈവ ത്രിഷു വർണേഷു യേ മനുഷ്യാ അധീയതേ .. 3,4.55 ..

ഇതിഹാസമിമം ശ്രുത്വാ ധർമായ വിദധേ മതിമ് .
യാവന്ത്യസ്യ ശരീരേഷു രോമകൂപാനി സർവശഃ .. 3,4.56 ..

താവത്കോടിസഹസ്രാണി വർഷാണി ദിവി മോദതേ .
ബ്രഹ്മസായുജ്യഗോ ഭൂത്വാ ദൈവതൈഃ സഹ മോദതേ .. 3,4.57 ..

സർവപാപഹരം പുണ്യം പവിത്രം ച യശസ്വി ച .
ബ്രഹ്മാ ദദൗ ശാസ്ത്രമിദം പുരാണം മാതരിശ്വനേ .. 3,4.58 ..

തസ്മാച്ചോശനസാ പ്രാപ്തം തസ്മാച്ചാപി ബൃഹസ്പതിഃ .
ബൃഹസ്പതിസ്തു പ്രോവാച സവിത്രേ തദനന്തരമ് .. 3,4.59 ..

സവിതാ മൃത്യവേ പ്രാഹ മൃത്യുശ്ചേന്ദ്രായ വൈ പുനഃ .
ഇന്ദ്രശ്ചാപി വസിഷ്ഠായ സോഽപി സാരസ്വതായ ച .. 3,4.60 ..

സാരസ്വതസ്ത്രിധാമ്നേഽഥ ത്രിധാമാ ച ശരദ്വതേ .
ശരദ്വാംസ്തു ത്രിവിഷ്ടായ സോഽന്തരിക്ഷായ ദത്തവാൻ .. 3,4.61 ..

ചർഷിണേ ചാന്തരിക്ഷോ വൈ സോഽപി ത്രയ്യാരുണായ ച .
ത്രയ്യാരുണാദ്ധനഞ്ജയഃ സ വൈ പ്രാദാത്കൃതഞ്ജയേ .. 3,4.62 ..

കൃതഞ്ജയാത്തൃണഞ്ജയോ ഭരദ്വാജായ സോഽപ്യഥ .
ഗൗതമായ ഭരദ്വാജഃ സോഽപി നിര്യ്യന്തരേ പുനഃ .. 3,4.63 ..

നിര്യ്യന്തരസ്തു പ്രോവാച തഥാ വാജശ്രവായ വൈ .
സ ദദൗ സോമശുഷ്മായ സ ചാദാത്തൃണബിന്ദവേ .. 3,4.64 ..

തൃണബിന്ദുസ്തു ദക്ഷായ ദക്ഷഃ പ്രോവാച ശക്തയേ .
ശക്തേഃ പരാശരശ്ചാപി ഗർഭസ്ഥഃ ശ്രുതവാനിദമ് .. 3,4.65 ..

പരാശരാജ്ജാതുകർണ്യസ്തസ്മാദ്വൈപായനഃ പ്രഭുഃ .
ദ്വൈപായനാ ത്പുനശ്ചാപി മയാ പ്രാപ്തം ദ്വിജോത്തമ .. 3,4.66 ..

മയാ ചൈതത്പുനഃ പ്രോക്തം പുത്രായാമിതബുദ്ധയേ .
ഇത്യേവ വാക്യം ബ്രഹ്മാദിഗുരുണാം സമുദ്ധാത്ദൃതമ് .. 3,4.67 ..

നമസ്കാര്യാശ്ച ഗുരവഃ പ്രയത്നേന മനീഷിഭിഃ .
ധന്യം യശസ്യമായുഷ്യം പുണ്യം സർവാർഥസാധകമ് .. 3,4.68 ..

പാപഘ്നം നിയമേനേദം ശ്രോതവ്യം ബ്രാഹ്മണൈഃ സദാ .
നാശുചൗ നാപി പാപായ നാപ്യസംവത്സരോഷിതേ .. 3,4.69 ..

നാശ്രദ്ധാനേ്വിദുഷേ നാപുത്രായ കഥഞ്ചന .
നാഹിതായ പ്രദാതവ്യം പവിത്രമിദമുത്തമമ് .. 3,4.70 ..

അവ്യക്തം വൈ യസ്യ യോനിം വദന്തി വ്യക്തം ദേഹം കാലമേതം ഗതിം ച .
വഹ്നിർവക്ത്രം ചന്ദ്രസൂര്യൗ ച നേത്രേ ദിശഃ ശ്രോത്രേ ഘ്രാണമാഹുശ്ച വായുമ് .. 3,4.71 ..

വാചോ വേദാ അന്തരിക്ഷം ശരീരം ക്ഷിതിഃ പാദാസ്താരകാ രോമകൂപാഃ .
സർവാണി ദ്യൗർമസ്തകാനി ത്വഥോ വൈ വിദ്യാശ്ചൈവോപനിഷദ്യസ്യ പുച്ഛമ് .. 3,4.72 ..

തം ദേവദേവം ജനനം ജനാനാം യജ്ഞാത്മകം സത്യലോകപ്രതിഷ്ഠമ് .
വരം വരാണാം വരദം മഹേശ്വരം ബ്രഹ്മാണമാദിം പ്രയതോ നമസ്യേ .. 3,4.73 ..

ഇതി ശ്രീബ്രഹ്മാണ്ഡേ മഹാപുരാണേ വായുപ്രോക്തേ ദ്വാദശസാഹർസ്യാം സംഹിതായാം ഉത്തരഭാഗേ ചതുർഥം ഉപസംഹാരപാദേ ബ്രഹ്മാണ്ഡാവർത്തം നാമ ചതുർഥോഽധ്യായഃ

"https://sa.wikisource.org/w/index.php?title=ബ്രഹ്മാണ്ഡപുരാണമ്/ഉത്തരഭാഗഃ/അധ്യായഃ_4&oldid=48543" ഇത്യസ്മാദ് പ്രതിപ്രാപ്തമ്

-